

Győri Ítéltábla

Gf.II.20.108/2020/5/I.

A Győri Ítéltábla a dr. Strausz Éva ügyvéd (Helység3/4/5/7,) által képviselt **Korlátolt Felelősségű Társaság1** (Helység3/4/5/7,) I.r., a dr. Strausz Éva ügyvéd (Helység3/4/5/7,) által képviselt **Korlátolt Felelősségű Társaság2** (Helység3/4/5/7,) II.r. felperesnek a dr. Tamási Artúr ügyvéd (cím6.) által képviselt **Alperes1** (Helység1, .) I.r. és a dr. Tamási Artúr ügyvéd (cím6.) által képviselt **Korlátolt Felelősségű Társaság3** (.) II.r. alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2020. május 25. napján kelt 15.G.40.090/2013/324. számú ítélete ellen a felperesek által 326., az alperesek által 329. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet II.r. felperes keresetét, a viszontkeresetet – valamint az I.r. felperes II.r. alperessel szembeni keresetét elutasító rendelkezését helybenhagyja.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete I.r. alperest I.r. felperes javára marasztaló rendelkezését hatályon kívül helyezi, és az I.r. felperes I.r. alperessel szembeni keresete tárgyában a pert megszünteti.

Az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatja; egyben kötelezi az I.r. felperest, hogy az I.r. alperesnek 12.500.000,- (Tizenkétmillió - ötszázezer) Ft, a II.r. alperesnek 4.064.000,- (Négy millió - hatvannégyezer) Ft,

a II.r. felperest, hogy az I.r. alperesnek 3.810.000,- (Hárommillió - nyolcszáztízezer) Ft, a II.r. alperesnek 1.905.000,- (Egymillió - kilencszázötzezer) Ft első- és másodfokú perköltséget 15 napon belül fizessen meg.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes vevő 2006. november 20-án és 2007. március 5. napján együtt 12 db GE Jenbacher gázmotort vásárolt az I. rendű alperestől. Az eladó az adásvételi szerződés 14. pontjában a szerződés 1.mellékleteként csatolt általános szerződési feltételek (ÁSZF) garanciális rendelkezései szerint a hibamentességért garanciát vállalt vagyilagosan a beindítástól számított tizenkét hónapra; 8000 üzemórára, illetve az eladói készenállás jelentésének visszaigazolásától 18 hónapra. Az ÁSZF 1. pontja szerint annak hatálya irányadó "minden szállítása és szolgáltatásra még abban az esetben is, ha a szerződésben ezen feltételek kifejezetten nem kerülnek meghivatkozásra." A 16/a) pont szerint a vevővel fennálló jogviszonyra és annak értelmezésére kizárólagosan az osztrák jog irányadó. A 16 / c) pont szerint "a szerződésből származó vagy azzal kapcsolatos bármely, a 100.000 €-t meghaladó jogvita a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara választottbíróági szabályzata alapján bírálendő el véglegesen az említett szabályzat alapján kijelölt három választottbíró által. Amely kérdésben a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara választottbíróági szabályzata nem tartalmaz rendelkezést, az osztrák eljárási jog alkalmazandó. A választottbíráskodás székhelye Innsbruck, Ausztria." A garanciális időszak 2008. decemberében történt lejártát követően a gázmotorok karbantartását az I. rendű felperes megbízása alapján a Kft4. végezte. A Kft4. 2013. október 1. napján beolvadt az I. rendű felperesbe.

Az I. rendű felperes a 2009. február 2. napján kelt adásvételi szerződéssel a gázmotorokat magába foglaló fűtőerőművet átruházta a II. rendű felperesre, majd a 2009. március 5. napján kelt üzemeltetési szerződésben az I. rendű felperes változatlanul vállalta a fűtőerőmű üzemeltetését. Az üzemeltetés során kötelezettsége volt a berendezéseket karbantartani, javítani, az üzemzavart, rendellenesség elhárítani. Vállalta továbbá a nem szakszerű (hibás) üzemeltetési tevékenységből származó károk megrendelő II. rendű felperes számára megtérítését.

A fűtőerőműben lévő 2. sz. gázmotor 2009. október 12-én olajnyomás minimumot mutató hibajelzésre leállt. A Kft4. 2009. október 16-án 8808 üzemóraállásnál olajszűrőt cserélt, amely után az olajnyomás helyreállt és a motor teljes terheléssel üzemelt. Ezt követően, 2009. október Kft5. ismét jegyzőkönyvet vett fel a 2. számú gázmotor hibafeltárásáról, 8828 üzemóra állásnál, megállapítva, hogy az eltelt három nap alatt 20 db indítás történt. Rögzítették, hogy az olajszivattyút meghajtó közbenső fogaskerék csapágya összetört, további bontás szükséges, ezért a motor nem indítható. A Kft4. az I. rendű alperes nevében eljáró Gy.J-től a javításhoz alkatrészeket és javítási árajánlatot kért, melyet Gy.J 2009. november 6-án teljesített.

Abban az I. rendű alperes a javítási költségeket 21.570, 63 euróban határozta meg. Még aznap a Kft4. e-mailben a javítást megrendelte, majd a Helység3/4/5/7-i helyszíni javítást követően 26.963, 28 Euró javítási díjat 2009. november 10. napján az I. rendű alperesnek átutalt. A Helység3/4/5/7-i helyszíni javításra 2009. november 23. - december 1. napja között került sor, amelyen megtörtént a törött csapágýú közvetítő fogaskerék és az olajpumpa cseréje, viszont nem került sor a szennyezett motorolaj lecserélésére, újabb motorolaj hiányában. A javítás ellenére a motor nem volt beindítható és az I. rendű alperes osztrák szerelői megállapították, hogy a megszorult motor csak Ausztriában az I. rendű alperes üzemében javítható.

A gázmotort az I. rendű felperes a javítás érdekében 2009. december 10-én fuvarozó közbejöttével kiszállította Ausztriába a jenbachi, I. rendű alperesi üzembe. Az I. rendű felperes 2010. január 11-én írásban meghatalmazta a Kft4. ügyvezetőjét, I.T-t, hogy a motor ausztriai vizsgálatán vegyen részt, a várható javítási feladatokról egyeztessen. I.t kiutazásakor azonban a motor már szét volt szerelve. Az I. rendű felperest képviselő I.T, valamint az I. rendű alperest képviselő Gy.J egyeztetését követően az I. rendű alperes részletesen megjelölte az egyes javítási munkákat és felhasznált alkatrészeket. Az I.r. alperes 231.309 € díjazásért vállalta a további javítást, melyről 2010. február 19-én számlát állított ki az I. rendű felperes részére. A gázmotort az I. rendű alperes a főtengely cseréjével javította. 2010. október 22-én Gy.J az I. rendű alperes nevében eljárva e-mailben I.T-on keresztül az I. rendű felperestől a javításra írásbeli megrendelést kért, melyhez mellékelte az I. rendű alperes általános szerződési feltételeit is. I.t az ugyanaznap kelt válaszában kifejtette, hogy a 2. számú gázmotorral kapcsolatos szerelési munkákat a külföldi tartózkodása alatt leegyeztették és az I. rendű felperes nevében kérte a munkálatok elvégzését. Az egyeztetési jegyzőkönyvet aláírta, és ezzel megrendelést tett az I. rendű alperes felé. Ugyanakkor ezt a megrendelést a válasz e-mailben megerősítette. Rögzítette, hogy "az általános szerződési feltételeket még nem kaptuk meg, azt még elfogadni nem tudom. Kérem néhány nap türelmüket az átolvasásukhoz. "

Az I. rendű felperes a 2011. április 21-én kelt, az I. rendű alperes képviselőjének, Gy.J-nek címzett levelében ígéretet tett, hogy a 2-es gázmotor (javítási) számláját 2011. október 15. napjáig kiegyenlíti a tárolási díjjal együtt, ezért kérte "a gázmotort részünkre addig fenntartani szíveskedjék." Az I. r. alperes egy osztrák ügyvédi iroda útján, 2011. július 18-án felszólította I. r. felperest a javítási és addig keletkezett motortárolási díj megfizetésére, azzal a figyelmeztetéssel, hogy amennyiben fizetés nem történik, elárverezik a megjavított motort. Az I. rendű felperes 2011. augusztus 5. napján arról tájékoztatta az I. rendű alperest, hogy a két – 15.400 és 19.600 € összegű – tárolási díj számláját megfizette és megerősítette, hogy 2011. október 15. napjáig megfizeti a javítási költségeket és az ezután felmerülő tárolási költségeket. Ismét kérte a gázmotor részükre fenntartását. 2011. október 12. napján az I. rendű felperes már arról tájékoztatta az I. rendű alperest, hogy a további 20.930 € összegű tárolási díj számlát is átutalta. Azonban a 231.309 € összegű javítási díj számlát csak 2011. december 15. napjáig, részletekben tudja az I. rendű felperes megfizetni. Az I. rendű alperes 2011. december 21. napján mérnökirodát (megbízott) bízott meg a gázmotor értékesítés céljából történő értébecslésével. A 2012. január 3. napján kelt értébecslés a gázmotor javított értékét állapította meg. Az új motor 500.000 € árából kiindulva, figyelembe véve a rövidesen jelentkező 30.000 üzemórás revízió 250.000 € költségét a motor forgalmi értékét 250.000 €-ban határozta meg. Az I. rendű alperes a 2012. március 12. napján kelt levelében tájékoztatta az I. rendű felperest, hogy a javított gázmotort 2012. március 30-án 250.000 € becsérték és 125.000 € minimum ár megjelölésével elárverezi. A tájékoztatásra az I. rendű felperes nem reagált, így a 2012. március 30-án az árverésen a gázmotort a minimumáron az I. rendű alperes vásárolta meg. Az I. rendű alperes megbízottja útján 2013. február 27. napján értesítette az I. rendű felperest arról, hogy az árverésen a motort 125.000 € ért megvásárolta, egyben kérte az I. rendű alperest az így fennmaradó 158.720 € megfizetésére. Az I. rendű felperes ezt a 2013. március 8. és március 13. levelében visszautasította, a meghibásodás kivizsgálásának I. rendű alperesi szabotálására, kártérítési igényére és a jogtalan árverésre hivatkozott.

Az I.- II. rendű felperes között 2013. március 7. napján kártalanítási megállapodás jött létre, amelyben megállapították, hogy a JMS 620 típusú, 2007. évi gyártású gázmotort az I. rendű alperes jogsértő módon elárverezte, így a főberendezést megsemmisültnek tekintik, melyből

eredő károk megtérítésére az I. rendű felperes köteles. A 650.000 € kár megtérítését az I. rendű felperes a II. rendű felperesnek fizetendő, 2013. évi vagyonhasználati díj megfizetésével vállalta. Megállapodtak, hogy a szerződés aláírásától az I. rendű felperest illeti a gázmotor tulajdonjoga, valamint harmadik féllel szembeni követelések érvényesítésének joga. A 650.000 €-t az I. rendű felperes – forint pénznemben – 2014. március 26-án utalta át a II. rendű felperesnek. Az I. rendű alperes hitelezőként a 158.720 € javítási díj megfizetése elmulasztása miatt felszámolási kérelmet terjesztett elő az I. rendű felperessel szemben. Az I. rendű felperes tagja, Tag1 és házastársa által együtt 300 millió Ft összegben az I. rendű felperesnek nyújtott kölcsönből az I. rendű felperes elismerés nélkül a felszámolási eljárás megszüntetése érdekében az I. rendű alperes hitelezői követelését kifizette.

* * *

Az I. rendű felperes módosított keresetében *egyrészt* az alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 650.000 € tőke megfizetésére, elsődlegesen szerződésen kívül okozott kár (a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959 évi IV. törvény (Ptk.) 339. § (1) és 344. § (1) bekezdése) - míg másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás (Ptk. 361. §) jogcímén. A keresetrész alapjául szolgáló tényként kifejtette, hogy a meghibásodott gázmotor javítását a II.r. alperestől rendelte meg. A II.r. alperes vontatta be a javításba teljesítési segédként az I. rendű alperest. Az I. rendű alperes a Helység3/4/5/7-i javítás során tiltás ellenére indította be a motort, a kár ezzel keletkezett. A javítást követően az I. rendű alperes jogsértő módon a gázmotort nem adta vissza, hanem tartozatlanul elárverezte. *Másrészt* elmaradt haszon jogcímén a 2010. január 1.- 2011. június 30. napja közötti időszakra 226.859.000 forint megfizetésére is kérte kötelezni az alpereseket egyetemlegesen, mert a motort a kijavítás után nem adták vissza, így azt a termelésben nem tudta használni. *Harmadrészt* a 2014. október 18. napján előterjesztett keresetváltoztatás alapján 158.720, 05 EUR-nak a 2014. október 7. napján irányadó árfolyam szerint megfelelő 48.750.863. Ft tőke, valamint annak a 79.463 € késedelmi kamata megfizetésére is kérte kötelezni az alpereseket egyetemlegesen. Ezen keresetrész alapjaként arra hivatkozott, hogy a javítási költséget nem kellett volna kifizetnie az I. rendű alperes részére, mivel az alperesek szerelői miatt következett be a hiba.

Vitatta, hogy az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között a javítási munkákra szerződés jött volna létre, állította, hogy az I. rendű alperesi árajánlatokat, az I. rendű alperes 2010. október 22. napján kelt e-mail-üzenetét csak a perben látta először. A hibát az alperes szerelői azzal okozták, hogy nem vették figyelembe a felperes azon figyelmeztetését, hogy a szerelést követően a motorban lévő régi olajjal az nem indítható. Úgy vélte, hogy az I. rendű alperes 2010. január 13. napján nem is tehetett árajánlatot, mert a gázmotort csak hibafeltárássra szállították Ausztriába.

Alkalmazandó jogként a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. (Nmjt.) 33. §-a alapján a magyar jogot, joghatósággal rendelkező bírósággént a 44/2001/EK rendelet 5. cikke 3. és 5. pontja, az Nmjt.54. § (2) bekezdése és 56/A § (1) bekezdése alapján a magyar bíróságot jelölte meg.

A II. rendű felperes módosított keresetében elsődlegesen az I. rendű alperest a gázmotor kiadására kérte kötelezni, másodlagosan és vagylagosan az I.- II.r. alperest a gázmotor 650.000 €-s értéke megfizetésére egyetemlegesen kérte kötelezni.

Az alperesek *ellenkérelmükben* elsődlegesen a per megszüntetését kérték. Egyrészt amiatt, mert az I. rendű felperessel létrejött gázmotor adásvételi szerződések mellékletét képező ÁSZF 1. pontja szerint "az irányadó minden szállításra és minden szolgáltatásra, akkor is, ha a szerződésben a jelen szerződési feltételek kifejezetten nem kerülnek megemlítésre", így a 2. számú gázmotor javítására létrejött vállalkozási szerződésekre is. A szerződésre az 593/2008/EK rendelet (Róma I. rendelet) 4. cikk (1) bekezdés b) pontja és 19. cikke alapján az osztrák jog az irányadó. Az osztrák Igazságügyi Minisztérium 103. sz. alatti tájékoztatója alapján az osztrák jog szerint folyamatosan együttműködő vállalkozásoknál az ÁSZF külön megállapodás nélkül is érvényesül, ha az azt alkalmazó fél ügyfele az alkalmazási szándékról tudott és magától értetődően annak érvényességéből indult ki. Ezen túlmenően az I. rendű alperes az ausztriai javítás esetében az A/17 szám alatti e-maillal külön megküldte az I. rendű felperesnek az ÁSZF-et, amely választottbírószági kikötést tartalmaz, így a pert a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 8. § (1) bekezdése alapján meg kell szüntetni.

Álláspontjuk szerint a pert joghatóság hiányában is meg kell szüntetni, mert a perre a 44/2001/EK rendelet (Brüsszel I. rendelet) 2. cikk (1) bekezdése alapján az osztrák bíróság joghatósága az irányadó az I.r. alperessel szemben. Nem áll fenn a Brüsszel I. rendelet 3. cikk (1) bekezdés alapján alkalmazandó 2.-7. cikkben szabályozott különös joghatósági ok, amely alapján az I. rendű alperes a magyar bíróság előtt lenne perelhető. A kereset szerint a káresemény Ausztriában következett be, ezért a Brüsszel I. rendelet 5. cikke 3. pontja alapján is az osztrák bíróság joghatósága áll fenn az I.r. alperessel szemben. Az I. rendű alperes arra figyelemmel sem perelhető – a Brüsszel I. rendelet 6. cikke szerint –, hogy a magyar bíróságnak az alperesek egyikére joghatósága van. A keresetben kifogásolt magyarországi és ausztriai káresemények során a II.r. alperes egyetlen alkalmazottja sem volt jelen, így a II.r. alperes szerződésen kívüli kárfelelőssége fel sem merülhet. Az alperesekkel szembeni keresetek között így szoros kapcsolat nincs. Az I. rendű alperes megítélése szerint az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között szerződéses kapcsolat állt fenn. Azonban a Brüsszel I. rendelet 5. cikke 1 pontja, b) alpontja szerint a különös joghatósággal annak az államnak a bírósága rendelkezik, amelynek a területén a szolgáltatásokat nyújtották vagy nyújtani kellett volna. Ez az állam pedig – teljesítés helyétől függetlenül – Ausztria.

Érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az I. rendű felperest a perben érvényesített igény nem illeti meg, mivel a perbeli időszakban nem volt tulajdonosa a gázmotornak. A 2013. március 7. napján kelt felperesek közötti kártalanítási megállapodás 6. pontja a gázmotorral kapcsolatos követelések átruházásáról semmis, mivel a megsemmisült gázmotor tulajdonjoga nem ruházható át. (Ptk. 227. § (2) bekezdése) A gázmotor értéke megtérítésére irányuló követelések elévültek, az alkalmazandó osztrák jog szerint az elévülési idő három év, de a magyar Ptk. szerinti 5 év is eltelt. A helyszíni (Helység3/4/5/7-i) javításra a Róma I. rendelet 4. cikk (1) bekezdése b) pontja alapján az osztrák jog irányadó. Az osztrák jog szerint a károkozó cselekmény és a kár bekövetkezése közötti adekvát okozati kapcsolatnak van jelentősége. Az I. rendű felperes által állított hibás első javításból adekvát módon nem következik a gázmotor elárverezése, arra amiatt került sor, mert az I. rendű felperes a javítási díjat nem fizette ki. Az olajcsere elmaradása az I. rendű

felperesnek róható fel, ez kiderül a javítási munkalapból, mely szerint az újabb motorolajat 2009. november 26-án kifizetés hiányában visszarúként vissza kellett vinni.

Az ausztriai helyszíni javításra az I. rendű felperes megrendelő és az I. rendű alperes vállalkozó között szerződés jött létre, melynek 231.000 Euró díjában megállapodtak. Ezt alátámasztja az A / 2 alatt csatolt javítási költség kalkuláció, az A / 3 alatti előlegszámla és a megrendelés az I. rendű felperes nevében eljáró I.T általi megerősítése. Az I. rendű felperes a megrendelés tényét nem vitatva többször kért fizetési haladékot. Így tartozatlan fizetésként a felszámolás során kifizetett vállalkozói díj nem követelhető vissza.

Az I. rendű alperes *viszontkeresetében* annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű felperes keresetváltoztatásban megjelölt joga, a javítási díj visszakövetelése nem illeti meg.

A II.r. alperes amiatt kérte a kereset elutasítását, hogy a vállalkozási szerződés az I.r. alperessel jött létre, így a II.r. alperesnek nem volt károkozó magatartása. Az I. rendű alperes csupán a cégcsoporthoz tartozó II.r. alperesen keresztül foglalkoztatta a magyarországi munkavállalóit.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 32.906.833 Ft-ot, valamint 53.638 eurót, míg ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket egyetemlegesen 7.493.700 Ft alperesek, mint egyetemlegesen jogosultak részére megfizetésére.

A törvényszék határozata indokolásában elsődlegesen a permegszüntetés iránti kérelmet vizsgálta és azt elutasította. Úgy ítélte meg, hogy a gázmotor adásvételi szerződés mellékleteként szolgáló ÁSZF – figyelemmel a GK 37. számú állásfoglalásban kifejtettekre – nem vált a javításra vonatkozó vállalkozási szerződés részévé. Az ÁSZF 1. pontja szerint az a gázmotorok értékesítésével kapcsolatos kiszállításokra és szolgáltatásokra alkalmazandó. Ebbe pedig nem tartozik bele a nem garanciális javítási munkából eredő vitás kérdések rendezése. Emiatt is küldte meg az I. rendű alperes 2011. (helyesen: 2010) október végén az ÁSZF-t ismételten elfogadásra. Arra azonban a perben nem merült fel adat, hogy az I. rendű felperes ezeket a rendelkezéseket a javításról eredő viták rendezésére elfogadta volna.

A joghatósági kifogást elbírálva a törvényszék egyetértett az I. rendű felperes álláspontjával abban, hogy az alperesekkel szembeni keresetet az Nmjt. 54. § (1)-(2) bekezdései alapján a magyar bíróság bírálhatja el, mivel a II.r. alperes székhelye Magyarországon van. A szerződésen kívüli károkozásból eredő vita esetén a károkozó magatartás székhelye szerinti bíróság jogosult eljárni. (Nmjt. 56/A §) Az I. rendű alperes joghatóságra vonatkozó érvelését (szerződéses jogviszony áll fenn, és a II.r. alperes részéről jogellenes magatartás nem valósult meg) amiatt vetette el a törvényszék, mert megítélése szerint a kereset benyújtásakor tényként kezelendő adatok alapján kell a bíróságnak a joghatósági kérdésben döntést hozni. A Brüsszel I. rendelet 2. cikk (1) bekezdése szerinti általános joghatóság amiatt nem alkalmazható, mert az I. rendű felperes helytállóan hivatkozott különös joghatóság okként az 5. cikk 3. pontjára, a károkozás helye szerinti bíróság joghatóságára. Egyetértett azzal is, hogy a 6. cikk 1. pontja alapján több személy együttes perlése esetén bármely alperes lakóhelyének bírósága előtt perelhető a keresetek közötti szoros kapcsolat esetén. Rámutatott, hogy a kereseti tényállás

olyan mértékben összetett, hogy abból nem lehet kiemelni az I. rendű alperes árveréssel kapcsolatos magatartását, amely okot adhatna az ausztriai bíróság előtti perlésre.

Az alkalmazandó jogot az Nmjt. 33. § (1) bekezdése (helyesen: 32. § (1) bekezdése) alapján arra figyelemmel határozta meg, hogy a szerződésen kívül okozott kárért fennálló felelősségre a károkozó tevékenység vagy mulasztás helyén és idején irányadó jogot kell alkalmazni. Így az I. rendű felperes telephelyén történt szerződésből eredő kárigényre a magyar jogot, míg az Ausztriában lebonyolított árverésre az osztrák jogot kellett alkalmazni. A törvényszék álláspontja szerint helye volt a Pp. 64. § (3) bekezdése alapján a II. rendű felperes perbe lépésének a más által indított perben. Megítélése szerint a felperések keresete olyan módon függ össze, amely csak együttesen dönthető el, köztük egységes pertársaság áll fenn.

Az I. rendű felperes keresetét így érdemben elbírálv a bíróság a felperések közötti kártalanítási megállapodás alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felek szerződési nyilatkozata a Ptk. 117. § (1) bekezdése szerinti a 2. sz. számú gázmotor tulajdonjogát átruházó szerződési akaratként értékelhető.

Az első, 2009. november 28-án eredménytelenül zárult javítást vizsgálva a bíróság a perben kihallgatott tanúk vallomása alapján az következtetést vont le, hogy a II.r. alperes kizárólag közvetítő szerepet és szerviz-képviselőt látott el az I. rendű alperes részére. A 2009. októberében keletkezett hiba kijavítása érdekében a Kft4. az I. rendű alperestől rendelte meg a javítást és az alkatrészeket. A javítási munkáról a számlát az I. rendű alperes állította ki, és a Kft4. a részére fizetett. A Helység3/4/5/7-i helyszínen eljáró osztrák szerelők az I. rendű alperes alkalmazásában álltak, nekik csak segített a II.r. alperes alkalmazottja, V.G. Nincs olyan adat, amely alátámasztaná azt az I. rendű felperesi érvelést, hogy a II.r. alperes vállalkozó és az I. rendű alperes között alvállalkozói szerződés jött volna létre. A gázmotor főtengelye hétvégén szorult meg, akkor csak az I. rendű alperes alkalmazottai voltak jelen. Ezután a gázmotor ausztriai szerelésére az I. rendű alperes képviselőjében eljáró Gy.J és az I. rendű felperes képviselőjében eljáró I.T állapodott meg. Ebből, valamint az I. rendű felperes tagja, Tag1 tanúvallomásából és az I. rendű felperes ügyvezetője által jegyzett és fizetési haladékokat kérő levelekből kitűnően az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között az árajánlat elfogadásával szóban vállalkozási szerződés (Ptk. 389. §) jött létre a gázmotor ausztriai szerelési munkáinak elvégzésére.

A gázmotor meghibásodásának okára a bíróság műszaki szakértői bizonyítást folytatott le. A törvényszék elfogadta Szakértő1 igazságügyi műszaki szakértő kiegészített szakvéleményét, amely szerint a motor meghibásodásának közvetlen oka az I. rendű alperesi szerelők szakszerűtlen szerelése volt, akik 2009. november 28-án a motort annak ellenére indították újra, hogy kizárták volna a forgattyús tengely és a főcsapágó sérülését. Az I. rendű felperes és az érdekében eljáró Kft4. közrehatását a szakértő 20- 45 %-ban véleményezte, melyet a bíróság I. rendű felperes közrehatásaként 32,5 %-ban átlagolt. (Ptk. 340. §) Az I. rendű felperes a felszámolási eljárásban 48.750.863 Ft-ot és 79.463 Euró késedelmi kamatot fizetett ki az I. rendű alperesnek. Az I. rendű alperesnek a 67,5 %-os közrehatása arányában 32.906.833 Ft javítási költséget és 53.638 Euró késedelmi kamatot kell visszafizetnie az I. rendű felperesnek a szerződésszegésen alapuló kártérítés jogcímén, míg az ezt meghaladó kereset megalapozatlan.

A törvényszék az I. rendű felperes gázmotor 650.000 Euró értéke megtérítésére irányuló keresetét vizsgálva rámutatott, hogy a motor meghibásodásával okozati összefüggésben nem a motor 2009. novemberi értéke (mint vagyonesztés) áll. A hibás szereléssel okozati összefüggésben a tartozatlan javítási költség, mint kár érte az I. rendű felperest. A motor forgalmi értéke szerinti kár akkor érhetette a bíróság megítélése szerint az I. rendű felperest, amikor azt az I. rendű alperes (az I. rendű felperes szerint: jogellenesen) elárverezte. Az osztrák Igazságügyi Minisztérium tájékoztatásából beszerzett osztrák jog szerint az I. rendű alperes nem árverezhette volna el a harmadik személy tulajdonában lévő ingóságot akkor sem, ha jogszerű vállalkozói díj követelése áll fenn. Ezért a törvényszék a motor árveréskori forgalmi értéke megállapítására szakértőt rendelt ki, azonban az I. rendű felperes szerint a motor forgalmi értékét továbbra is a 2009. november végi műszaki állapot alapján kell meghatározni. Ezt azonban a bíróság, mint szükségtelen bizonyítást és a keresetrészt is elutasította.

Az elmaradt haszon megtérítése iránti keresetet amiatt tartotta alaptalannak a bíróság, mert az I. rendű felperesnek a vállalkozói díjat meg kellett volna fizetnie, azonban az I. rendű alperest hónapokig csak hitegette a fizetésről. Saját felróható magatartására így előnyök szerzése érdekében nem hivatkozhat. (Ptk. 4. §)

A jogalap nélküli gazdagodás (Ptk. 361. §) alapján amiatt tartotta alaptalannak az I. rendű felperes keresetét, mert a szubszidiárius tényállás alapján csak akkor van helye perlésnek, ha más, speciális jogcímen a követelés nem érvényesíthető.

A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a keresetüknek való teljes helyt adást - míg másodlagosan az elsőfokú ítélet fellebbezett része hatályon kívül helyezését kérték. A fellebbezésükben elsődlegesen vitatták az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás egyes elemeit. Így állították, hogy az első, Helység3/4/5/7-i szerelés során az osztrák szerelők kifejezett tiltás ellenére indították el a gázmotort és 60%-os teljesítményre felterhelték. Gy.j a II. rendű alperes alkalmazottja volt, melyet igazol a rendőrségen tett tanúvallomása is. Az I. rendű alperes állításával szemben kizárható, hogy a javításba az I. rendű felperes az I. rendű alperes "képviselőt" vonta be, ezt kizárja a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiteiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény 25. §-a, 26. §-a (1) bekezdése, 29. §-a. Gy.j és V.A levelezésének aláírás-részében pedig a Zrt3. illetve a Kft3. jelenik meg a Helység2, . szám alatti cím megjelölésével. Kifogásolta, hogy az ítélet nem fejtette ki, hogy a Helység3/4/5/7-i szerelés során mit csinált a II.r. alperes alkalmazottja, V.G és milyen minőségben segített be azoknak a szerelőknek, akiket a helyszínre hívott. A felperesek soha közvetlenül nem egyeztetettek az osztrákokkal, csak és kizárólag V.G-ral és Gy.J-fel, akik mindketten a II.r. alperes alkalmazottai voltak. Iratellenes az az ítéleti megállapítás, hogy az I. rendű felperes elfogadta volna az I. rendű alperes árajánlatát. Iratellenesnek tartották azt az ítéleti megállapítást is, hogy az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között bármely javítás elvégzésére megállapodás jött volna létre. Vitatták, hogy az I. rendű alperes a perbeli gázmotorról készítettett volna értébecslést és azt is, hogy az azt készítő megbízott valós személy lenne. Megítélésük szerint az iratok között nincs olyan okirat, amely alapján azt kell feltételezni, hogy a felperesi gázmotor árverése történt meg.

Az elsőfokú ítélet jogi indokait elsődlegesen arra figyelemmel vitatták, hogy az osztrák jog alkalmazhatósága nem merül fel, mivel nem jött létre szerződés. Amennyiben helytálló, hogy

Gy.J-fel egyeztetett volna, csak a II.r. alperes esetében merülhetne fel a szerződés létrejötte. Téves annak megállapítása, hogy az Ausztriában lebonyolított árverésre az osztrák jogot kell alkalmazni. A Róma I. rendelet preambuluma (17) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ami jogválasztás hiányában az alkalmazandó jogot illeti, a „szolgáltatás nyújtása” és az „áru értékesítése” fogalmát ugyanúgy kell értelmezni, mint a 44/2001/EK tanácsi rendelet 5. cikkének alkalmazásakor, amennyiben áruk értékesítése és szolgáltatások nyújtása az említett rendelet hatálya alá tartozik. A 44/2001/EK tanácsi rendelet (Brüsszel I.) 5. cikk 1, 3. pontjai alapján a kötelezettség teljesítése és a káresemény bekövetkezése helyének van jelentősége. Álláspontjuk szerint a Róma I. rendelet 4. cikke (3)-(4) bekezdése az irányadó, amelyek alapján annak az országnak a jogát kell alkalmazni, amelyhez a szerződés nyilvánvalóan szorosabban kapcsolódik. Kérték figyelembe venni a Róma I. rendelet 12. cikke (2) bekezdését, amely szerint a teljesítés módja és a hibás teljesítés esetén a jogosult által megteendő intézkedések tekintetében a teljesítés helye szerinti ország jogát kell figyelembe venni. Jelen ügyben pedig a teljesítés helye Helység3/4/5/7, Magyarország volt.

A törvényszék ítélete (60) bekezdésében tévesen határozta meg az I. rendű felperes által a felszámolási eljárásban kifizetett 48.750.863 Ft-ot és 79.463 eurót. Az I. rendű alperes a vélt javítás költséget 231.309 euróban határozta meg, melyet az I. rendű felperes teljesített felé 79.463 Euró késedelmi kamattal növelt összegben. Az alperesek tehát 156.133 Euró visszafizetésére, valamint 53.638. € késedelmi kamat megfizetésére is kötelesek.

Vitatták, hogy az elárverezett motor árveréskori értékének lenne jelentősége, megítélésük szerint a 2009. november 28.-i érték az irányadó. A törvényszék 37. sorszám alatti végzésében a Pp. 3. § (3) alapján is azt a tájékoztatást adta, hogy a felperes köteles bizonyítani a motor 2009. novemberi értékét. A gázmotor értékével kapcsolatban az ítéletben kifejtettek miatt tartotta tévesnek, mert az I. rendű felperes a motor kijavítása költségét megfizette, a kijavított motort viszont mégsem kapta meg. Megalapozatlan az ítélet abban, hogy nem volt peradat az árveréskori értéket illetően. A rendelkezésre állt ugyanis a törvényszék által aggálytalannak elfogadott megbízott értékbecslés, valamint a bíróság által kirendelt szakértő véleménye. Ez utóbbi szerint a motor értéke az árveréskor 340.000 euró volt, az alperes is úgy nyilatkozott, hogy 300.000 euró összeget tehetett ki a motor értéke. Az I. rendű felperes pedig igazolta, hogy a II.r. alperes (helyesen: II. rendű felperes) felé 2013-ban 650.000 eurót fizetett meg kártalanításként. Hivatkoztak arra is, hogy ha a kár mértéke akár csak részben pontosan nem számítható ki, a károkozó általános kártérítés megfizetésére kötelezhető.

Vitatta az I. rendű felperes, hogy elmaradt haszonra ne tarthatna igényt, mert a vállalkozói díj megfizetésére folyamatosan újabb határidő-hosszabbítást kért. A bekövetkezett kár mértékére és a tételes összegerszerűség megállapítására a törvényszék nem folytatott le bizonyítást.

Vitatták az elsőfokú ítélet perköltség megállapítására vonatkozó rendelkezését, mivel az a döntéshez mérten is tévesen állapítja meg a pernyertesség arányát, figyelmen kívül hagyja a viszontkereset elutasítását is.

A felperesek keresetüket a fellebbezésben megváltoztatták. Egyetemlegesen kérték kötelezni az alpereseket a gázmotor 2009. november 28.-i értéke, a 125.000 euró értékesítési ár beszámításával

- 525.000 euró, valamint annak a 2014. október 7. napjától a kifizetés napjáig járó, az Euribor +9,2 százalékos mértékű késedelmi kamata-,

-226.859.000 Ft elmaradt vagyoni előny, valamint annak a középárányosan számított 2010. szeptember 1. napjától a kifizetésig járó, a 301/A §-a (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata – és

-156.133 € tartozatlan javítási költség, abból 84.375 euró után 2012. március 31. napjától-míg 71.758 Euró után 2011. október 7. napjától a kifizetés napjáig járó, az Euribor +9,2 százalékos mértékű késedelmi kamata és 53.638 Euró tartozatlan kamat, valamint annak a 2011. október 7. napjától a kifizetés napjáig járó, az Euribor +9,2 százalék mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

Az eljárás részbeni megismétlését arra figyelemmel kérték, mert a törvényszék indokolás nélkül utasította el a szakértői bizonyítás iránti indítványokat. Ezért kérték, hogy a másodfokú bíróság biztosítson lehetőséget a szakértői bizonyítással kapcsolatos előterjesztésére és a bizonyítás lefolytatására.

Az alperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet I. rendű alperest marasztaló rendelkezése hatályon kívül helyezését és az I. rendű felperes 48.750.863. Ft javítási költség és 79.463 Euró kamat megfizetésére irányuló keresete körében a per megszüntetését -, másodlagosan az elsőfokú ítélet I. rendű alperest marasztaló rendelkezése megváltoztatását és az I. rendű felperes keresete teljes elutasítását kérte. Kérték továbbá az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése megváltoztatásával az I. rendű felperest, a II. rendű felperest külön- külön az I. rendű alperes és a II.r. alperes javára is külön- külön marasztalni perköltségben.

Egyetértettek az ítélet azon megállapításával, hogy a helyszíni javításra az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között szerződés jött létre, amelyre irányadó jog a Róma I. rendelet 4. cikk (1) bekezdése b) pontja alapján a szolgáltatást nyújtó I. rendű alperes szokásos tartózkodási helye szerinti osztrák jog.

Erre a javítási szerződésre a gázmotor adásvételi szerződés mellékletét képező ÁSZF irányadó. Az elsőfokú eljárás során beszerzett osztrák jog szabályai szerint (103.sz.) "az ÁSZF külön megállapodás nélkül is érvényesülhetnek akkor, ha az azt alkalmazó ügyfele az alkalmazási szándékról tudott és magától értetődően annak érvényességéből indult ki; azonban ez csak az azonos iparágban dolgozó, vagy legalább folyamatosan együttműködő, vagy a vonatkozó iparágban tevékenykedő vállalkozásoknál kell elfogadottnak tekinteni." Az I. rendű felperes és az I. rendű alperes azonos iparágban, az energetikában tevékenykedő vállalkozások és folyamatosan együttműködtek. A gázmotorok adásvételénél és a garanciális időn belül az I. rendű felperes kifejezetten elfogadta az I. rendű alperes ÁSZF-t. Így csak abban indulhatott ki, hogy az ezt követő javítások is az ÁSZF alapján történnek. Az ÁSZF választottbírósági kikötést tartalmaz, így a pert a Vbt. 8. § (1) bekezdése alapján meg kell szüntetni.

Fenntartotta az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmét abban is, a pert joghatóság hiányában is meg kell szüntetni. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely szerint "a kereset benyújtásakor tényként kezelhető adatok alapján" kellene a joghatóságról döntést hozni és a keresetben megjelölt szerződésen kívüli károkozásra irányadó joghatósági okra lehetne alapítani a magyar bíróság eljárását. Az I. rendű alperes arra figyelemmel sem perelhető a magyar bíróság előtt – a Brüsszel I. rendelet 6. cikke szerint –, hogy a magyar bíróságnak az alperesek egyikére joghatósága van. Bár az elsőfokú bíróság arra hivatkozik, hogy a tényállásból nem lehet kiemelni az I. rendű alperes magatartását, a kereset II.r. alperessel szembeni elutasítását mégis erre alapítja. Megállapította ugyanis, hogy az első, helyszíni szerelésnél a II.r. alperes alkalmazottja (V.G) nem volt jelen, a károkozás csak az I. rendű alperes részéről valósulhatott meg. Sem a felperesek sem pedig a fellebbezett ítélet nem jelölt meg olyan különös joghatósági okot, amely a magyar bíróság joghatóságát megalapozná.

Az ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset elutasítását elsődlegesen arra figyelemmel kérték, mert a bíróság a keresethez kötöttség elvét (Pp. 3. § (2) bekezdése) sértve a keresetnek részben a szerződésszegésen alapuló kártérítés jogcímén adott helyt. A szerződés létrejöttét pedig a felperesek a per során mindvégig tagadták. Az I. rendű felperes ugyan állította az I. rendű alperes hibás szerelését, de olyan határozott kérelme nem volt, hogy ezzel összefüggésben kárként az ausztriai javítási költséget visszakövetelné. A hibás szereléssel (és/vagy az árveréssel) összefüggő kárként mindvégig a gázmotor értékét és elmaradt hasznát követelte.

A fellebbezéssel érintett keresetet a felperes 2014. október 18-án terjesztette elő és a 2015. január 5. napján kelt iratában emelte fel és részletezte. Az osztrák jogról szóló tájékoztatás szerint (103.) a kártérítési követelés a károkozóról és a kárról való tudomásszerzéstől számított három év alatt elévül. A gázmotor ausztriai javítása készre jelentése 2010. március 10-én történt. Az elévülés nyugvására vonatkozó felperesi előadás pedig nem volt.

Az I. rendű felperest a perben érvényesített igény nem illeti meg, mivel a perbeli időszakban nem volt tulajdonosa a gázmotornak. A 2013. március 7. napján kelt felperesek közötti kártalanítási megállapodás 6. pontja a gázmotorral kapcsolatos követelések átruházásáról semmis, mivel a megsemmisült gázmotor tulajdonjoga nem ruházható át. (Ptk. 227. § (2) bekezdése) Az I. rendű alperes által lefolytatott árverést követően a II. rendű felperes tulajdonjogot nem ruházhat át, az I. rendű alperes eredeti szerződésmóddal szerezte meg a gázmotor tulajdonjogát. Kifejtették azon álláspontjukat is, hogy a felperesek között létrejött kártalanítási megállapodás 4. pontjában az I. rendű felperes elismerte, hogy a gázmotor meghibásodásáért ő a felelős.

Fenntartották azon álláspontjukat is, hogy az ítélet aggályos és megalapozatlan szakvéleményen alapul. Az ítélet fellebbezett rendelkezése alapjául szolgáló műszaki szakértői véleményt készítő Szakértő1 nem igazságügyi gépjármű szakértő, így a Helység6/8-i Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem véleménye szerint nem végezhetne volna el a gázmotor hibája szakértői vizsgálatát. A szakértő kompetenciájába tartozó "gépjármű-közlekedési-műszaki" szakterület alá a gázmotor vizsgálata nem tartozik. Részletezte az elsőfokú eljárásban már előterjesztett azon érveit, hogy az alap- és kiegészítő szakvélemény mely részeiben mond ellent egymásnak.

Végül kifejtette, hogy nincs jogszabályi alapja annak, hogy a bíróság a perköltség fizetésére a felpereseket egyetemlegesen kötelezte és az alpereseket egyetemlegesen jogosította. A felperesek keresetei különböznek egymástól, így személyenként kötelezhetőek a perköltség megfizetésére. Ugyanígy az alperesek védekezése eltért, így mindkét alperes külön- külön jogosult az őt megillető perköltségre. Kifogásolta az ügyvédi munkadíjból álló perköltség 32/2003. (VIII. 22) IM. rendelet 3. §-a alapján történő mérséklését is.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet alperesi fellebbezéssel érintett rendelkezései helybenhagyását és a másodfokú perköltségben marasztalásukat kérték.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet felperesi fellebbezéssel érintett rendelkezései helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérték. Álláspontjuk szerint a II. rendű felperes fellebbezésben előterjesztett keresetváltoztatása is részben meg nem engedett. A II. rendű felperesnek az elsőfokú eljárásban a II. rendű alperessel szemben már nem volt keresete is, illetve egyáltalán nem volt elmaradt vagyoni előny és javítási költség megfizetése iránti keresete.

* * *

A felperesek fellebbezése nem alapos, míg az alperesek fellebbezése túlnyomórészt alapos.

A felperesek fellebbezésében előterjesztett keresetváltoztatás megítélésénél a Pp. 247. § (1) bekezdése I. mondata rendelkezéséből kellett kiindulni. Eszerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. A Pp. a fellebbezési eljárásra is irányadó 146. § (5) bekezdése c) pontja szerint nem keresetváltoztatás az, ha a felperes a keresetét leszállítja, illetve az eredetileg nem követelt járulékokra vagy követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszti.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmében tett nyilatkozattal szemben a II. rendű felperes az elsőfokú eljárás során (233. számú tárgyalási jegyzőkönyv) megváltoztatott keresetében csak a gázmotor kiadása iránti keresetétől állt el a II. rendű alperessel szemben, viszont fenntartotta a II. rendű alperessel szembeni kötelmi, 650.000 euró megfizetése iránti keresetét. Ezt a keresetet (az I. rendű felperessel együtt) a fellebbezésében leszállította és késedelmi kamat megfizetése iránti keresetre kiterjesztette, melyet a Pp. 146. § (5) bekezdése c) pontja megenged. Helyesen hivatkoztak ugyanakkor az alperesek arra, hogy a II. rendű felperesnek az elsőfokú eljárásban nem volt elmaradt haszon- és javítási költség megfizetése iránti keresete. Ezért a fellebbezésben a II. rendű felperes keresete kiterjesztése 226.859.000 Ft elmaradt haszon és késedelmi kamatai- valamint 156.133 Euró javítási költség, kamatai és 53.638 Euró kifizetett kamat és késedelmi kamatai megfizetésére a Pp. 247. § (1) bekezdése alapján kizárt. A másodfokú eljárásban ugyanis új kereset nem terjeszthető elő. Ezért az ítéltábla a II. rendű felperes ezen fellebbezési keresetváltoztatását figyelmen kívül hagyta.

Az I. rendű alperes mindkét fokú eljárásban előterjesztett, elsődleges – választottbírószági kikötésre alapított – permegszüntetés iránti kérelmét az ítéltábla alaposnak találta, a törvényszék azt téves álláspontot elfoglalva vizsgálta a magyar anyagi jog, így a GK 37. számú állásfoglalás alapján.

Választottbíróóság eljárása csak szerződésben köthető ki, ezért a permegszüntetés iránti kérelem alapjaként hivatkozott, választottbíróósági kikötést tartalmazó általános szerződési feltételek alkalmazhatósága előzetes kérdése az volt, hogy a gázmotor javítására létrejött-e és mely perbeli felek között vállalkozási szerződés.

A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárásban felmerült bizonyítékok helyes értékelésén alapuló jogkövetkeztetésével állapította meg, hogy mind a 2009. november 23.- 2009. december 1. napja közötti Helység3/4/5/7-i helyszíni- mind pedig a 2010. februárjában végzett ausztriai (Jenbach) gázmotor javításra az I. rendű felperes megrendelő és az I. rendű alperes vállalkozó között vállalkozási szerződés jött létre. A gázmotorok karbantartását az I. rendű felperessel kötött szerződés alapján a garanciális idő lejártát követően ellátó Kft4. (I.T tanú vallomása - 31. tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal) ajánlatkérésére a Gy.J által képviselt I. rendű alperes adott 2009. november 6. napján árajánlatot a javításra a 2. számú gázmotor 2009. október 19-i meghibásodását követően. (22/A/11.) A felperesek fellebbezésében hivatkozott, rendőrségi tanúkihallgatási jegyzőkönyvben (22/A/16) Gy.J arra tett vallomást, hogy – független attól, hogy a II.r. alperes alkalmazásában állt – az I. rendű alperest képviselte a Magyarországon értékesített termékek szervizelésével kapcsolatban. Mindez nem jelenthetett álképviselőt (Ptk. 221. § (1) bekezdése), mivel az I. rendű alperes a 26.963, 28 Euró összértékű javítási ajánlata alapján az I. rendű felperes nevében eljáró Kft4. a javítást megrendelte (22/A/12), az I. rendű alperes a javítást megkezdte, és az árajánlatban kikötött díjat a részére átutalták. (22/A/13)

A felperesek tévesen hivatkoztak arra, hogy a II.r. alperes a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseleteiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény 25. §-a, 26. §-a (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes külföldi vállalkozás közvetlen kereskedelmi képviselete lett volna. A felperesek által hivatkozott törvény 26. § (1) bekezdése szerint a kereskedelmi képviselet a külföldi vállalkozás jogi személyiséggel nem rendelkező olyan szervezeti egysége, amely a magyar cégnyilvántartásba ilyenként jegyeznek be. A Cg.01 cégjegyzékszámú II.r. alperest a magyar cégnyilvántartásba azonban nem külföldiek magyarországi közvetlen kereskedelmi képviselete cégformában (a cégnyilvánosságról, bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 27. § (9) bekezdése), hanem a korlátolt felelősségű társaság cégformában jegyezték be. A II.r. alperes tehát – Gy.J rendőrségen (22/A/16) és a törvényszéken tett tanúvallomása (31. tárgyalási jegyzőkönyv) szerint is – önállóan nem szerződött javítási munka elvégzésére az I. rendű felperessel, hanem csak az I. rendű alperes szerviz- képviseletét látta el.

Egyetértett az ítéltábla a törvényszék azon megállapításaival is, hogy az eredményre nem vezető Helység3/4/5/7-i helyszíni javítást követően az I. rendű felperes a további, ausztriai javítási munkákat ugyancsak az I. rendű alperestől rendelte meg az I. rendű alperes pedig az I. rendű felperesnek adott 231.309 Euró összértékű javítási árajánlatot. (12/A/2) Az elfogadott árajánlat alapján az I. rendű alperes az I. rendű felperes részére állított ki 2010. február 19. napján számlát. (12/A/ 3) Az I. rendű felperes megrendelését az I. rendű alperes nevében eljáró Gy.J e-mail-üzenetben megtett kérésére I.T 2010. október 22. napján megerősítette, kiemelve, hogy ezt a megrendelést már megtette az ausztriai javításra történő kiutazásakor is. (22/A/17) I.T a tanú vallomása szerint (31. tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal) nemcsak a Kft4. ügyvezetője, hanem az I. rendű felperes ügyintézője is volt, akit az I. rendű felperes 2010. január 11. napján írásban meghatalmazott a gázmotor ausztriai javítási feladatai egyeztetésen

való részvételre. (31/F/1) Az I. rendű felperes és az I. rendű alperes közötti, gázmotor javítására irányuló vállalkozási szerződés létrejöttét kifejezetten megerősíti az I. rendű felperes 2011. április 21-én, 2011. augusztus 5., 2011. október 12. napján kelt, I. rendű alpereshez címzett levelei, melyben a vállalkozót a tárolási díj megfizetéséről, a vállalkozói díj utóbbi kifizetéséről tájékoztatja.

Mindezek alapján tehát egyértelműen megállapítható volt, hogy a gázmotor javítására a megrendelő I. rendű felperes és a vállalkozó I. rendű alperes között vállalkozási szerződés jött létre. Ez a szerződés egységes, melynek során a javítást az I. rendű alperes a gázmotor Helység3/4/5/7-i beépítése helyszínén kezdte meg és az ausztriai (Jenbach) üzemében folytatta. A szerződés megkötésénél az I. rendű alperes általános szerződési feltételeket alkalmazhatott és abban a jogvitákra a választottbíróság eljárását köthette ki.

A vevő I. rendű felperes és az eladó I. rendű alperes között a gázmotorok adásvételére létrejött szerződés mellékletéül szolgáló általános szerződési feltételeket az I. rendű felperes a keresetlevélhez, míg az I. rendű alperes a permegszüntetés iránti kérelméhez (12/A/5) csatolta. Ezen "eszköz szállítására vonatkozó általános szerződési feltételek" hatályára vonatkozó 1. pontja ("irányadó minden szállításra és szolgáltatásra még abban az esetben is, ha a szerződésben ezen feltételek kifejezetten nem kerülnek meghivatkozásra.") nem tartalmaz olyan kellően pontos meghatározást, melyből azt a következtetést lehet levonni, hogy az általános szerződési feltételeket alkalmazni kellene az adásvételi szerződés megkötését több évvel követő eseti, egyedi javítási szerződésre.

Azonban a 22/A/17 szám alatt benyújtott, 2010. október 22. napján kelt e-mail szerint az I. rendű alperes a javítási szerződés mellékleteként megküldte az I. rendű felperesnek az általános szerződési feltételeit is, így kifejezésre juttatta, hogy azt a javításra vonatkozó vállalkozási szerződés esetében is alkalmazni kívánta. Az általános szerződési feltételeket az I. rendű felperes nevében eljáró I.T megkapta (31. tárgyalási jegyzőkönyv 12. oldal), de arra nem nyilatkozott. A vállalkozási szerződés megkötésekor az általános szerződési feltételek I. rendű felpereshez érkezését a fellebbezési tárgyaláson a felperesek képviselője megerősítette. (Gf. 5. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) Ugyan az eljárás során a felek nem csatolták az iratokhoz ezt a vállalkozási szerződés mellékleteként szolgáló általános szerződési feltételeket, azonban a kétfokú eljárás során az I. rendű felperes nem vitatta az I. rendű alperes azon előadását, hogy annak tartalma megegyezett az eljárás első szakaszában korábban benyújtott, az adásvételi szerződés mellékleteként használt általános szerződési feltételekkel.

Ezekre figyelemmel az ítéltábla tényként állapította meg (Pp. 206. § (1)-(2) bekezdése), hogy az I. rendű alperes a 2. számú gázmotor javítására irányuló vállalkozási szerződés megkötésekor általános szerződési feltételeket alkalmazott, melynek tartama megegyezett az adásvételi szerződés általános szerződési feltételeivel.

Az I. rendű alperes általános szerződési feltételei 16/a. pontjában a vevővel (jelen esetben: a megrendelővel) fennálló jogviszonyra és annak értelmezésére az osztrák jog alkalmazását kötötte ki. A javításra irányuló vállalkozási szerződésre így – Róma I. rendelet 3. cikk (1) bekezdése alapján – a felek által választott jog, az osztrák jog az irányadó. Helyesen hivatkozott az I. rendű alperes a kétfokú eljárásban a permegszüntetés iránti kérelmében arra,

hogy jogválasztás hiányában a Róma I. rendelet 4. cikke (1) bekezdése b) pontja alapján a szerződésre szintén az osztrák jog alkalmazandó. A rendelet szerint ugyanis a jogválasztás hiányában a szolgáltatási szerződésre azon ország joga irányadó, ahol a szolgáltatást nyújtó fél szokásos tartózkodási helye található. Az I. rendű alperes esetében ez pedig Ausztria. A felperesek fellebbezési érvelésével szemben a Róma I. rendelet preambuluma (17) bekezdésében írtak alapján a perbeli vállalkozási szerződésnél a szolgáltatás nyújtása külön értelmezést nem igényel, a joghatóságról szóló Brüsszel I. rendelet 5. cikkének 3. pontja pedig a szerződéses jogviszonyra az alkalmazandó jog körében analóg módon nem alkalmazható. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az alkalmazandó jogot az Nmjt. 33. § (1) bekezdése (helyesen: 32. § (1) bekezdése), a szerződésen kívül okozott kárért fennálló felelősségre irányadó, károkozó tevékenység vagy mulasztás helyén és idején irányadó jog alapján. Az Nmjt. 2. §-a alapján a törvényerejű rendelet nem alkalmazható olyan kérdésben, amelyet nemzetközi szerződés szabályoz. Emiatt a Róma I. rendelet szabályai megelőzik az Nmjt. alkalmazhatóságát.

A törvényszék eljárása során beszerzett osztrák jog szabályai szerint (103.sz.) "az ÁSZF külön megállapodás nélkül is érvényesülhetnek akkor, ha az azt alkalmazó ügyfele az alkalmazási szándékról tudott és magától értetődően annak érvényességéből indult ki; azonban ez csak az azonos iparágban dolgozó, vagy legalább folyamatosan együttműködő, vagy a vonatkozó iparágban tevékenykedő vállalkozásoknál kell elfogadottnak tekinteni." Az I. rendű alperes helyes érvelése szerint az I. rendű felperes és az I. rendű alperes azonos iparágban, az energetikában tevékenykedik és folyamatosan együttműködnek. Az osztrák anyagi jog szabályai szerint tehát az általános szerződési feltételeket a másik félnek kifejezetten vagy ráutaló magatartással nem kell elfogadnia, szemben – az elsőfokú bíróság által tartalmilag alkalmazott – a vállalkozási szerződés létrejöttékor hatályos magyar Ptk. 205/B. § (1) bekezdésével. Az azonos iparágban tevékenykedő és együttműködő vállalkozások esetében elegendő, ha a másik fél (az ügyfél) tudott az alkalmazás szándékáról. A konkrét esetben az I. rendű felperes a 2010. október 22. napján kelt, általános szerződési feltételeket is megküldő e-mailből tudott a vállalkozási szerződéshez kapcsolódó általános szerződési feltételek alkalmazása szándékáról, így nem volt jelentősége annak, hogy azt kifejezetten elfogadta-e. Az általános szerződési feltételeket a javításra irányuló vállalkozási szerződésre az irányadó osztrák jog alapján alkalmazni kellett.

Az alkalmazandó általános szerződési feltételek 16/c. pontja választottbírósági szerződést tartalmaz, a szerződésből származó vagy azzal kapcsolatos bármely, a 100.000 €-t meghaladó jogvita a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara választottbírósági szabályzata alapján bírálendő el, melynek székhelye Innsbruck, Ausztria.

Erre figyelemmel a választottbírósági kikötést tartalmazó szerződést megkötő I. rendű felperesnek az I. rendű alperessel szemben a szerződésből eredő kereseti követeléseit tárgyában a Vbt. 8. § (1) bekezdése alapján a per megszüntetésének van helye. A választottbírósági kikötésre alapított permegszüntetés iránti kérelem ugyanakkor nem alapos a választottbírósági szerződést tartalmazó szerződés megkötésében részt nem vevő perbeli fél által (II. rendű felperes) és féllel szemben (II.r. alperes) előterjesztett keresetek esetében. Az osztrák anyagi jog I. rendű felperes és I. rendű alperes közötti jogvitára alkalmazásától függetlenül a per megszüntetése jogi alapja amiatt a Vbt. 8. § (1) bekezdése, mert az Nmjt. 63. § alapján a magyar bíróság eljárására a magyar eljárás jog az irányadó. A Vbt. 8. § (1) bekezdése pedig eljárásjogi szabályként tartalmazza a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítása, illetve a per megszüntetése jogkövetkezményét.

Egyetértett az ítéltábla a törvényszék azon álláspontjával, hogy a joghatóság hiányára alapított permegszüntetés iránti kérelem alapján nem volt helye az I.r. alperessel szemben előterjesztett kereset tárgyában a per megszüntetésének. Ugyan a törvényszék az Nmjt. említett 2. §-a alapján tévesen volt részben figyelemmel a Brüsszel I. rendelet szabályai helyett az Nmjt. 54. § (1)- (2) bekezdésére, 56/A §-ára. Alappal vitatták az alperesek a törvényszék azon álláspontját is, hogy csak "a kereset benyújtásakor tényként kezelhető adatok alapján", lényegében a keresetben megjelölt jogcímhez kötve vizsgálható csak a bíróság joghatósága. A Pp. 3. § (2) bekezdése II. mondata szerint a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. Ezen szabály alapján pedig a felperes keresetben előadott téves jogcím megjelölése a bíróságot a joghatósága vizsgálatánál sem köti. (EBH 2006. 1422, EBH 2004. 1143.) A felperesek I. rendű alperessel szembeni keresetüket – tartalmilag, helyesen – szerződésszegésre (hibás javításra, jogellenes árverezésre, szerződésszegéssel okozott elmaradt haszonra) alapították, így a Brüsszel I. rendelet 5. cikk 3. pontja (szerződésen kívüli) jogellenes károkozásra irányadó különös joghatósági szabálya nem alkalmazható. Az ítéltábla megítélése szerint a jogvitára a magyar bíróság joghatósága a Brüsszel I. rendelet 5. cikk 1. pont b) alpontja szerint áll fenn, amely úgy rendelkezik, hogy a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban akkor perelhető, ha a vitatott kötelezettség teljesítésének helye van ebben a tagállamban; mégpedig szolgáltatás nyújtása esetén a tagállam területén az a hely, ahol szerződés szerint a szolgáltatást nyújtották hogy kellett volna nyújtani. Az I. rendű felperes és az I. rendű alperes közötti vállalkozási szerződés első javítását Helység3/4/5/7-ban kellett nyújtania az I. rendű alperesnek, az ausztriai (üzemi) javítás csak ehhez az első javításhoz kapcsolódott utólag. Másfelől azt helyesen ítélte meg a törvényszék, hogy a Brüsszel I. rendelet 6. cikk 1. pontja alapján a magyar bíróság joghatósága fennáll az osztrák székhelyű I. rendű és a magyar székhelyű II.r. alperessel szembeni perben, mivel a felperesek a keresetükben az alperesek egyetemleges marasztalását kérték, így a keresetek közötti szoros kapcsolat áll fenn, hogy azokat célszerű együttesen tárgyalni és róluk együtt határozni.

Az I. rendű felperes és az I. rendű alperes közötti, választottbíróági eljárásra tartozó szerződésből eredő kereseten túli perbeli igények – az I. rendű felperes II.r. alperessel szembeni –, a II. rendű felperes alperesekkel szembeni keresetet és a viszontkereset – tárgyában az elsőfokú bíróság helyesen határozott azok elutasításáról.

A fent részletesen kifejtettek szerint a gázmotor javítására az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között jött létre vállalkozási szerződés. Az I. rendű felperes – a kereset teljes tartalma szerint (Pp. 3. § (2) bekezdése) – az I.r. alperessel szemben szerződésszegésre alapított keresetet terjesztett elő a hibás javítás miatti javítási költség visszafizetésére, jogellenes árverezésre és a szerződésszegés folytán előállt elmaradt hasznára alapítva. A II.r. alperes – az I. rendű alperes szerviz-képviselőjeként eljárva – nem volt részes a szerződésben, abban félként nem vett részt. Így a II. rendű alperessel szemben – az elsőfokú bíróság helyes megítélése szerint – a szerződésszegés alapján igény nem érvényesíthető. (Ptk. 318. § (1) bekezdése) Ettől eltérő álláspont elfoglalása esetén az I.r. alperessel szemben a szerződésszegés alapján érvényesített keresettel párhuzamosan a II. rendű alperessel szemben abban az esetben lett volna érvényesíthető szerződésen kívül okozott kár (Ptk. 339. § (1) bekezdése) címén kereseti követelés, ha az I. rendű felperes a keresetében olyan tényeket ad elő, amelyek – a szerződésszegésre alapított igényén túl - a II.r. alperes szerződésen kívül okozott károkért felelősségét megalapozzák. Ilyen tényeket azonban az I. rendű felperes a

többször módosított keresetében nem adott elő, így igényérvényesítésnek nincs helye egyidőben szerződésszegés és szerződésen kívül okozott kár jogcímén. (EBH 2018. P. 1.)

A II. rendű felperes a 2013. március 7. napján létrejött kártalanítási megállapodásban átruházta az I. rendű felperesre az I. rendű alperes által javított, majd elárverezett gázmotorból eredő követelések érvényesítésének jogát. A II. rendű felperest tehát – a Pp. 64. § (3) bekezdésére hivatkozással történő – perbelépésekor (2018. február 28.) már nem illette meg az általa a perben érvényesített jog, a gázmotor értéke megtérítésére irányuló kereseti követelés. A II. rendű felperesnek erre a követelésre hiányzott a perbeli legitimációja, a keresetösségi joga. (Pp. 3. § (1) bekezdése)

Az I. rendű alperes viszontkeresete annak megállapítására irányult, hogy az I. rendű felperest nem illeti meg a javítási díj visszakövetelésének joga. A javítási díj visszakövetelése iránti keresettel szemben annak állítása, hogy ez a jog az I. rendű felperest nem illette meg, nem tartalmaz ellenkövetelést (Pp. 139. §), tartalmilag (Pp. 3. § (2) bekezdése) a kereset elutasítása iránt érdemi ellenkérelemnek minősülhet. Ezért a törvényszék nem sértette meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályait, amikor a viszontkereset elutasításának indokait nem rögzítette ítéletében (Pp. 221. § (1) bekezdése), viszont a viszontkeresetben kifejtett érveket a kereset elbírálásánál figyelembe vette.

Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete II. rendű felperes keresetét, a viszontkeresetét és az I. rendű felperes II.r. alperessel szembeni keresetét elutasító rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet I. rendű alperest I. rendű felperes javára marasztaló rendelkezését a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az I. rendű felperes I. rendű alperessel szembeni keresete tárgyában a pert a Vbt. 8. § (1) bekezdése alapján megszüntette.

Az alperesek fellebbezésükben kellő alappal vitatták, hogy az elsőfokú bíróság egy összegben, a felperesek egyetemleges kötelezettségével és az alperesek egyetemleges jogosultságával határozott a perköltségről. Erre csak akkor kerülhetett volna sor, ha az alperesek illetve a felperesek egységes pertársak. (Pp. 82. § (1) bekezdése) A felperesek ugyan keresetükben egyetemlegesen kérték kötelezni az alpereseket, azonban az egyetemlegesség még nem jelenti azt, hogy a kereset tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség lett volna, amely csak egységesen dönthető el, vagy a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjedne. (Pp. 51. § a) pont) A konkrét esetben a felperesek szabadon dönthettek arról, hogy az igényüket az alperesek egyikével, avagy mindkettőjükkel szemben előterjesztik. Emiatt a pernyertes felet megillető (Pp. 78. § (1) bekezdése) perköltségről felperesenként és alperesenként külön- külön kellett határozni.

Részben helyesen hivatkozott az I.r. alperes arra is, hogy az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget a törvényszék túlzottan mérsékelte.

Az I. rendű felperes keresete tárgyának értéke az elsőfokú eljárásban 492.521.256. Ft volt, amelynek erejéig teljes egészében pervesztesnek bizonyult. A részleges permegszüntetés a perköltségviselés szempontjából szintén pervesztés, sikertelen pervitelnek tekintendő. (Pp. 80.

§ (2) bekezdése). Emiatt az I. rendű felperes viselni köteles az elsőfokú eljárás során felmerült, lerótt kereseti illetékből, fordítási díjból, szakértői díjból és ügyvédi munkadíjból álló perköltségét. Viselni köteles továbbá az I. rendű alperes ügyvédi munkadíjból, valamint előlegezett szakértői díjból (157.000 Ft) álló perköltségét. (Pp. 78. § (1) bekezdése) A perérték után a mintegy 7 évig tartó eljárásban az I. rendű alperest megillető ügyvédi munkadíjat az ítéltábla a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet (R.) 3. § (2) bekezdése alapján az általános forgalmi adóval növelt 9.049.021 Ft-ban határozta meg, melyet az említett 157.000 Ft szakértői díj 9.206.021 Ft-ra növel. A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján, figyelembe véve és mérlegelve, hogy az I. rendű alperes I. rendű felperessel szemben előterjesztett – megállapításra irányuló, meg nem határozható perértékű – viszontkeresete sem vezetett eredményre, az I. rendű felperes az I. rendű alperesnek 8.500.000 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére köteles.

A teljes egészében pervesztes II. rendű felperes keresetének perértéke az elsőfokú eljárásban 192.627.500. Ft volt. A perérték után az I. rendű alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat az ítéltábla az R. 3. §-a (2), (6) bekezdései alapján az általános forgalmi adóval növelt 2.540.000 Ft-ban határozta meg, tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes védekezése II. rendű felperes keresetével szemben nem volt élesen elválasztható az I. rendű felperes keresetével szemben előterjesztett ellenkérelemtől. Szintén ez utóbbi indokra figyelemmel a R. 3. §-a (2), (6) bekezdései alapján az I. rendű felperes által a II.r. alperes részére fizetendő ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget az ítéltábla az általános forgalmi adóval növelt 2.540.000 Ft-ban- míg a II. rendű felperes által a II.r. alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget az általános forgalmi adóval növelt 1.270.000 Ft-ban állapította meg.

A fellebbezési eljárásban az I. rendű felperes jogorvoslati kérelme fellebbezési perértéke – a kereset változtatására figyelemmel – 428.712.765 Ft-ban, a II. rendű felperes fellebbezése perértéke (a részben meg nem engedett keresetváltoztatásra is tekintettel) 155.583.750 Ft-ban, míg az alperesek fellebbezésének perértéke 72.299.723 Ft-ban határozható meg.

Az I. rendű felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett az I.r. alperessel szemben, így viselni köteles – a saját perköltségét meghaladóan – az I. rendű alperes a fellebbezési eljárás során felmerült, lerótt fellebbezési illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perköltségét. Ez utóbbi összegét az ítéltábla az R. 3. §-a (2), (5), (6) bekezdései alapján az általános forgalmi adóval növelt 2.286.000 Ft-ban határozta meg, melyet 4.786.000 Ft-ra növel a lerótt 2.500.000 Ft fellebbezési illeték. A viszontkereset jogerős elutasítására figyelemmel az ítéltábla az I. rendű felperes által az I. rendű alperesnek fizetendő másodfokú perköltséget 4 millió Ft-ban határozta meg. (Pp. 81. § (1) bekezdése)

A II. rendű alperessel szemben a fellebbezési eljárásban szintén pervesztes I. rendű felperes által a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján fizetendő ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget az ítéltábla 428.712.765. Ft perértéket és az azonos kereset miatt összekapcsolódó másodfokú érvelés előterjesztésére figyelemmel a R. 3. §-a (2),(5),(6) bekezdései alapján az általános forgalmi adóval növelt 1.524.000 Ft-ban határozta meg.

Az I.r. alperessel szemben a fellebbezési eljárásban pervesztes II. rendű felperes által a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján fizetendő ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget az

ítéltábla a 155.583.750. Ft fellebbezési perértékre és a részben azonos kereset miatt összekapcsolódó másodfokú érvelés előterjesztésére figyelemmel R. 3. §-a (2), (5), (6) bekezdései alapján az általános forgalmi adóval növelt 1.270.000 Ft-ban- míg a II. rendű felperes által a II.r. alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget az általános forgalmi adóval növelt 635.000 Ft-ban állapította meg.

Így az I. rendű felperes az I. rendű alperesnek 12.500.000 Ft-, a II.r. alperesnek 4.064.000 Ft; a II. rendű felperes az I. rendű alperesnek 3.810.000 Ft, a II.r. alperesnek 1.905.000 Ft első- és másodfokú perköltséget köteles megfizetni.

Győr, 2020. november 4.

s.k.
Dr.Szalai György s.k.
Dr.Mészáros Zsolt s.k.
a tanács elnöke
bíró

De.Ferenczy Tamás
előadó bíró